

svaki sejak spravi malo grozda, onda ihli su k novomu groblju na kaštel palit ogne, to se zna, na čelu bio je Vjekoslav Siročić, koji je palio oganj kraj svoje majke, koja bijaše nedavno ondje zakopana, i sin one žene, koja se najviše u Sovinjaku mješa u politiku; taj bijaše i mnogi drugi iz Sovinjaka, vikali kao iz paneti; među ostalim vikalo se je i „Viva l'Italia“ tako glasno, da se to čulo i u selo Pračana, koje je daleko o'olo 20 časova od onog mjesta. — Od ondje vratili se u Sovinjak, da se opet nalju, te podjose izazivat one naše mirne Jermance; jednoga dapače zvali su po imenu, bacajući oganj protiv onog selu; Vjekoslav Siročić pucao je iz puške, proti istom selu, i tamo se vikalo sve do poslje 9 sati u večer.

To sve se dogodilo kod same one kuće, za koju bijaše javljeno u „L'Isria“, da je bila razrušena, niti podpunih 100 metara daleko od Jarka, gdje kažu, da su bile kosti u vodi pobacane, te ni ciglih 200 met. od njive, gdje da su bile posjećene loze.

Drugi dan t. j. dne 19. i. m. odmah su kazali, da su u onom mjestu posjećene loze, osmrđane vođa i bačen krov one kućice. — Mi ne tvrdimo, da su baš oni to učinili, već pitamo ih kako su mogli kazati na javnom trgu, da su to učinili Hrvati, kad je ondje ono večer bilo staro i mlado, žensko i muško pa sve iz Sovinjaka, za koga drže, da je posveva talijanski. Pitamo g. Antona Siročića zašto nije bacio sumnju na onoga, koji mu je nehotica zapalio sumu i morao mu platiti za odstetu 166 for? zašto ne na one iz Cunje, koji su mu za 5 ili 6 posuda (brenta) tućenoga kamena morali platiti preko 10 for? zašto ne na one obitelji, od kojih kupuje on injsgov sin Vjekoslav dugove, da ih time osiromaši ili im veliku štetu nanese? Ali da se ocrni oči hrvatskih mladića i njihove obitelji, tuženi su dva Ziganova sina i jedan drugi iz Sovinjaka i šestorica iz Jermancije, te bijahu dovedeni od žandara u Sovinjak u župnikovu staju, gdje mu crkvala kobila od zamora, kako da nije drugih kuća bilo u Sovinjaku. — Osim jednoga svi oni su pjevači t. j. najostrije traje u oči šarenjaka, i zato pod noge s njima. I to je njesto!

Što neima u drugih selih naše občine Hrvata? Zašto se nije imalo sunja i tužilo iz drugih sela i baren kojega od onih koji su bili ono večer ondje? Neda nam Bog prije umrjeti, dok se ne obistina rieči Sv. pisma: „zaklela se zemlja raju, da se sve otkriva znaju“. Dva Bog, da se i ova brzo otkrije, što bi nas osobito zadovoljilo. Poslje, što je sudac iztražitelj izpitao sve one mladiće u kući g. Mantovana, obnašač je odmah nevin jednog iz Jermancije i Ziganove sine, koji je pušio kući. — Znao je i tužitelj, da su oni nevini, ali nu se prohtjelo, da ih vode žandari.

Predprošli izbora bili su Ziganovski sinovi po svula i od svakoga pohvaljeni, da takovih nema ni jedan otac, sada pak najednom, da su prvi barufasti i zlobnici, za koje se međutim znade, da nisu nikad

provisti. (Glasno): Sada pako možete ići vašim kućam, a dođuce nedjelje ću vam nešto lepoga pripovjedat, dođite k meni. — S Bogom!

Sotonić: Bog ljudi!
Sotonić i Izdajčić odlaze veselo; ostali ostaju kod Lovrinovića zalostni i potumreni, kao da su sav svoj imetak prokaltali.

III. Prizor.

Soba u Sotonićevoj kući: Izdajčić, Sotonić i Kajfović.

Izdajčić: Hal hal hal ma smo ih oskubili!

Sotonić: Ala su ti ovi naši prodanci zalupani i bedasti, kako ti se puste od nas za nos petlat!

Izdajčić: Što se ti čudiš njim; ima ih u okolici, dapače i dolj kod mora još bedastijih.

Kajfović: I hvala Bogu da su, zači bi nam drugacije po vražju va trbuhe krulilo. Nego sada pustimo te čakuni po bande, pak razdelimo ti beči. Čete mi baren dat jedan par desetaka.

Sotonić: Po malo s temi lonci, ehi! Najprej van onu moju desetaka, pak ćemo delit; da se razumemo!

Izdajčić: Gladni vinci, ovo vam (dobaci svakomu nekoliko novca pa odlazi).

Kajfović (bježeći za njim): Bog Sotonić, da bi te Sotona zela.

Sotonić: Joh ča, ča i mane i tebe i našega meštra, neboj se!

Zastor pada.

još nijednomu dali ni „čepu“ (zašućen) ni drugog zla učinili. Jednoga dapače okrivili kao tata, što im međutim nije poslo za rukom.

Isto tako traže na svaki način, da očrne i oskođe moralno i materijalno njihovog oca, našeg Ivana Zigante. Košto je bio više puta tužen te istodobno izavljen nevinim, tuže ga oni za svaku nulaenkost. I sada još visi jedna debela na sudu, vidit ćemo, što će se iz ove izleći.

Idimo u crkvu, vidit ćemo kako se i ondje na njega navlažuje. On je sjedio u crkvi u pjevačkoj klupi, jer je pjevao do nedavno sa svojimi dumi sinu; od nedavno pak starost ne dopuštija, pa mu g. župnik dao stoga razloga mjesto u drugoj klupi, gdje sjede crkvenari, učitelji i po koji drugi starac. Poslje izbora za V. kurij u sekciji Vrh, zaključilo se, da mu se uzme ono mjesto, pa tako se i učinilo. Na njegovo mjesto dođoše i mnogi bezobrazni mladići naravski poslani, među drugimi i sin župnikove kuharice, znajući oni, da Zigante ima više karaktera neg on i njegov oti, koji ih onamo, pošija, stoga da čenon ovdje ostati. Tako se i dogodilo.

Znajud Zigante, da u crkvi mora držati red njezina uprava, išao g. župniku te ga zamolio za ono mjesto, a g. župnik nekako težkim srcem naloži onim fakum, da ono mjesto zapušte, premda samo za malo dana. Zigante kao obć župan držao je za svoju dužnost, da prijavi obć glavarstvu nekoje demonstracije, što su se zbile na dan imenovanja zastupnika, na što su došli c. k. žandari izpidivati. Od tog dana se je opet u njegovu klupu usuljala ona šmrkarija i on starac mora stati u crkvi ili ne dolazit u nju. Župnik sa svojimi crkvenari vidit do dobro a ipak šuti. Natreba dakle mnogo proučavati tko je tomu uzrok; ne tvrdimo doduše, da to crkvenjari čine iz zlobe, nego njima ne neda zamjeriti župniku a župniku se neda stati na rep nekujim bezobraznim golobradcem t. j. šaćici šarene gospođe Sovinjačke. Čast komu, ide!

Na taj se način naplađuje čovjeka, koji od malih nogu pomagao služiti u crkvi sv. misu, čovjeka, koji je služio preko 10 godina kao mežnar, onoga, koji je uvijek dok je mogao pjevao u crkvi sa dvojicom sinova, onoga, koga je poslao sam župnik zvat u kuću, da dođja u crkvu jer bez njega da nemože ništa.

Sada pak će biti zadovoljna ona vela žena, koja se toliko mješa u politiku, koja bi htjela zapovjedat na trgu i u crkvi, samo škoda, da će skoro morat zapustit onu kuću, u kojoj stanuje.

Pitamo mi našu crkvenu upravu, zašto ne dade Zigantu ono mjesto u crkvi, koje je kupio njegov pok. otac još godine 1860 ili 1861 i služio se s njim punih 27 godina t. j. do njegove smrti. Njegov je otac to mjesto pustio njemu i svojim baštinikom i to pred svjedoci pri zdravoj pameti na smrtnoj postelji. Teško da on to pusti tako na labko ruku.

Čujte još jednu vrlo lepu! Da bolje očerne našega Ziganta već prvo su govorili, da je on protivan, da bude kapelan u Sovinjaku; nije prošlo ni 8 dana, što je kuharica župnika javno kazivala, da Zigante nije hotio, da dođja kapelan i sada da traži način, da otiđe. Ljudi Božji! Čujte tko to govori! Znae li ona, da je Zigante sa dva druga bio kod pred. Ordinarijata, da im dade kapelana? U svojoj zasjelpjenosti tako daleko sižu, da ga ne pozdravljaju niti s njim osim par obitelji govore. Bog im prosti!

Oni misle, da će nas poučiti s njihovimi laži i da će nas opet dobiti u svoje kolo, ali mi njim u brke kažemo, da su oni mrtvi za nas, da mi dobro poznamo njih i Ziganta. I oni sami tvrde, da nema njega, da bi naša občina bila već pala, pa da je već mnogo dobra učinio za nas i našu občinu, što ćemo Van drugom prilikom — ako dozvolite — navesti.

Sovinjacki sejak.

Iz puljskoga kotara pišu nam: Kod nas ide sve kao po loju odakda naš gosp. tajnik ili sekretarji poteže tustu plaću, koju mi našimi žulji plaćamo. On je bio s početka protu izboru g. Okrela za načelnika, ali mu s njim žalibože ide još bolje nego s Tankovićem, jer g. Okrel ne zna ni čitati ni pisati, pa g. tajnik radi što hoće. Već pet mjeseci nije bilo sjednice te nisu niti računli prošle godine položeni a niti se puno skrbe za druge občinske potrebe. — U našoj školi ne ima napredka odakd nas je ostavio naš vriedni učitelj g. Šauli. Pošto je bio raspisan natječaj predložio je obć. zastupstvo u ternu učitelje g. Bolonića, Mogorovića i Galcinju. Već su dva mjeseca, da naša djeca ne idu u školu, te se čudimo, da se naši školski poglavari

ne poskrbe barem za jednoga provizornoga učitelja. Mislimo, da bi se i g. inspektor u Pulj morao zauzeti, da se pospeši sa imenovanjem učitelja, da nam djeca ne zaborave i ona malo, što znadu.

Na našega kapelana. Van se moramo opet potužiti. Kod nas se je od starih vremena uvijek čitalo i pjevalo pjesme i molitve u našem jeziku za sv. misu i litanije i križni put itd., kako to najbolje znaju naši stari i taj jezik su poštovali kanonik pred Martin Medes i kapelan Močibob. Na velu snobitu pjevao je don Biagio talijanski litanije a puk mu je odgovarao hrvatski, jer drugačije ni ne zna. Na dan Vazma nije se čitalo ni epistule ni evanđelja niti se molilo „zdravu Mariju“ ni pozdravljenje angjeosko. Čudimo se g. plovann, da dopušta kapelanu, da radi što hoće, te želimo od njega neka uputi g. kapelana, da je on ovdje za nas, a ne mi za njega i neka poštuje naše svetinje i naš jezik u crkvi. G. župnik bi mogao i g. orguljaša opomenuti, da ima on na orguljah svirati samo crkvene pjesme, a druge pjesme da ne spadaju u crkvu. Do zgrade ću vam se g. uredničke opet javiti.

Franina i Jurina

Jur. Ala, ma biš se bil Frane nasmejati da si videl jenu komediju.

Fr. A Bože moj koju komediju?

Jur. A vero neki dan va Pazine, va Peptidevoj ostarije su igrali dva vokata z nekemi botegari, pak na jedan put udri vokati po onem botegaru, ki mora po subotu na postelju ako će nedelju čistu maću obuč, zač stomanje ni nikad na sebe ni ime.

Fr. Ča da mu mora žena svaki dan dat jedan fjuvin za cigari i za druge speže?

Jur. Ja, ja brižna, johtiga ženi, ká se na takovega muža nameri.

Fr. Kako je pak finla komedija z botegari vokati?

Jur. A nič, ki je ča uhitil je drža, ma tr to se više puti dogodi kad na Moru igra familja od patrije.

Jur. Ala Franid, ma su Lindarski mladići vranid!

Fr. A zač?

Jur. Već da su storili težu za Bartulića, s kuu će pazinske perušule lovit kada bude poltronu zgabil.

Jur. Hal ha! ha! ma su vranid te pasje noge.

Fr. Ča biš rekal Jurino, ki drži na Buraju s talijani?

Jur. Neznam, ki su ti „puro sangue“.

Fr. A oni dva susedi: Jožič i Vučetiina!

Jur. Ala ča ih na pravi put napeljat talijani!

Fr. Znaš da ča Vučetiina su već regulati tako, da ni bi sit potle izbori, a neče ni bit, dokle drugi ne pridn, a i Jožič ča se do malo domisliti, s kem je čeršnje zobal!

Fr. Kako su se sbersili oni dva brati na pazinskem polju! Jedanput su bili naši ljudi, a sad da misle i hrvatski spomenik, kega su bili podigli svojemu pokojnemu ocu, promenit u talijanškega.

Jur. Ča ne znaš, da pazinska gospodska bersa zbersi pamet sakemu kmetu, tako se je zgodilo i njim.

Fr. Ma neka se čuvaju, zač ča ih pazinski talijani zbersit!

Jur. E znaš ča ti je jedan si je već svoje zafiskal, a ni „kankela“ neče milijuna prišparat.

Fr. Znaš, Jurino, ki vadi pazinske talijane kastavski, da morejo štet „mažu“ iz Matulji?

Jur. A ki?!

Fr. A barba Jožič, ali kako mu govori: „puha pojela“ iz Zvončec.

Jur. Ala dobrega meštra su si našli!

Fr. A ča nisu! nego da ga pred svakim lecionom: moraju špiritom oblebat!

Fr. Ugoni Jure, kamo moraš pod, ako češ čuti lipih stvari; osobito od hrvatskih popi?

Jur. A valja pod ladonje tinjanske?

Fr. Ki ti je povida.

Jur. Si dal ti ča za mađu?

Fr. A kemu?

Jur. Mazzapadre da po Voloskem koletu dela za mađu.

Fr. Njemu ni za zamerit, zač kako se mane para, njemu fali jena daščica.

Jur. Je veramente od raci!

Fr. Ča biš rekal, sam trešil al falli?

Jur. Čujmo najprije.

Fr. Pisal san Kajfa; da ću mu kupit zlato perokato; ni dokle samo s jednem poštenem svēdekob, da je njih deputat Bartolić kada rekal: „da mi va istoj misli ni Talijani ni Hrvati“.

Jur. Falli si nebora; jedno da Kajfa nebi mogal nač poštenega čoveka, ki bi se dostojal postol okolo njega otri, a za drugo, si mu obečal previje; dosta mu j' obečat, da češ ga za puno korito privezat.

Fr. Va Rovinje, da su ženi na su prešu prale i luštrale oni taneki kablidi i golice.

Jur. Ča bi reč?

Fr. Zač je mađi misel tamo poljat Kajfu, Žukvarica, Mateša, rukavačkega pošteu, Medinu, balbalski biser, šadkega Pepica od Spiničić, tišjaricevega inženjera i ono brežansko trubilo.

Jur. Pak ča bi bili s kablidi?

Fr. Ča nisi još bil va Rovinje?

Jur. Ja je, tako ti mane reči, ja sam misel na oni kablidi, s keml nose va korita.

Različite viesti.

Pozivljemo ovim gg. predplatnike, da izvole ponoviti na vrijeme predplatu za drugi tečaj, a dužnike, da podmire čim prije svoje zasotiske.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri sakupio je g. K. Krilić pri svečanom komersu hrvatske omladine u Beču u slavu triumfa srđzene opozicije pri izborima svotu 14 for. 66 nvc.

Gosp. Ernest Baša iz Podgrada prišilje svotu 3 for. 70 nč, sabran ovako: Dne 16. maja kod „Tinet“ u veselom društvu 60 nč. na predlog „Kuntra Trim“ i f 2 10 nč. dne 22. maja isto kod „Tinet“ a društvu Hrvata i Slovenaca iz gromovitih živio dičnim sokolovom Laginji i Spiniću.

Imenovanje dotično premještanje. G. dr. A. Mahkovec, c. kr. redarstveni nadkomesar premjesten je iz Trsta k c. kr. kod poglavarstva u Kotor. Naša braća u Kotoru naći će u g. dr. Mahkovec uzorna činovnika.

Interpelacija zastupnika dra. Lagije, prof. Spiničića i drugova. U sjednici carevinskoga vieća od dne 29. pr. mj. podnesli su naši neumorni zastupnici interpelaciju na njegov preuzvišenost g. ministra predsjednika obzirom na odnošaje i dogodajje u Primorja. Interpelacija ćemo donesti u cjelosti u jednom od budućih brojeva.

Interpelacija zastupnika prof. Spiničića, dra. Laginje i drugova. Dne 24. pr. mj. stavili su naši dični zastupnici interpelaciju na ministra predsjednika i ministra za zemaljsku obranu, kojom pitaju, da li je vladj poznato, kako je pr. mj. ledan c. kr. o'čelnik na Opčinah jednoga mladića dobežom ranio, da li će krivec strogo kazniti i da li kani u tršćanskoj okolici namjestiti nepristrane oružnike, koji poznaju jezik puka?

Interpelacija zastupnika Bartolia i drugova na ministra predsjednika. U sjednici carevinskoga vieća od dne 1. t. mj. stavio je talijanski zastupnik Bartoli sa drugovi interpelaciju na ministra predsjednika u poslu prenosa istarskoga sabora iz Poreča u Pulj.

Zatvorenje zasjedanja carevinskoga vieća. Jučer dobili smo žicom viest iz Beča, da je osarska vlada zatvorila sadašnje zasjedanje carevinskoga vieća na neodpređjeno vrijeme. Na taj su korak prišli vladu nčuvveni do sada izgređi i nemiri, koje pronzrobit u vieću „Nemci liberali“, narodnjaci, Schönherarovi itd. U vjern prijatelji i saveznici naših Talijančića.

Tajni sastanak talijanskih svećenika Primorja. Kako smo javili u zadnjem broju, da će se sastati g. talijanski svećenici Istri; Trst i Gorica, to se dogodilo jučer dne 2. t. m. Gospoda se sastase u prostorijah dr. Jurja S. Güstoa, u kući najvećeg liberalca i židova Mojzesa Luzzatto. Što se je taj razpravljalo, nije nam još sada poznato, no suđed po izvaji veleč. g. Orlandini-a, koju donasmo na drugom mjestu, g. sazvazcem je više stalo do širenja talijanstva u Primorju, nego li do interesa crkvenih i vjerskih. U ovom smislu pišu iz Istre i ovdajšnji „Edinosti“ u br. 64. ta smo stalni, da će se mladi talijanski reformatori do mala posve razlikovati.

Krasna španjelica, zagovornica i zaštitnica g. A. Fabiani-a. Iz Voloskoga pišu nam, da je poznata matuljaka laž, koja opasala britiku sablju i nabila težke kopove na obranu i zaštitu g. Alojzija Fabiani-a, te da je radi njega u zadnjem broju polomila sva svoja bršiva kopja. — Mi čestitamo srdačno g. Alojziju Fabiani-u, što je našao u onom prodanomu smradu toliko milosti, ali dvojimo, da bi mu bilo bolje, kad bi se i nanj htjelo uporabiti onu našu poznatu: „Kazi mi s kim se družiš, ti ti rečem tko si“.

P. S. Ovom bismo prilikom upozorili cenzora rednog lista, c. kr. kotarskog školskog nadzornika g. Uršića u Voloskom, da u interesu svoga šefa bolje u buduću na ovakva obrane i pohvale pripazi, držedi se one poznate: Bog me očuvao od ovakvih prijatelja, jer od neprijatelja očuvati ču se sam.

Novi svetci. Na Tjelovo proglasio je sv. otac Lav XIII. svečano u crkvi sv. Petra u Rimu novimi svetci katoličke crkve blaženi Petra Fouriera i Zacharija. Svečanost bijaše toliko sjajna i veličanstvena, da se siline, nitko od živućih nesjećaju.

Hodačaše sa Trsta u Lorat. Kano god. 1895 sastao se i sada odbor, koji kani prediti hodačaše sa Trsta u Lorat k čudotvornoj Majci Božjoj: Iz Eieke odvesti će hodača-tanke parobrod u Jakin a odaye željeznica u Lorat. Čim bude odbor gotov sa pripravami, oglasiti će to bogoljubnim osobam, koje bi htjele sudjelovati kod tog hodačaše.

„I nostro partito“. Pod tim naslovom pišu „Edinosti“ od dne 25. pr. mj. medju ostalim i ovo: Bio sam u Poreču, objedovao sa poznatim političkim činovnikom, razgovarao o politici, izborih itd. Talijansku stranku nazivao je: „I nostro partito“, a naše kmeto: „questi salvadighi, queste bestie di campagna“.

U Poreču je upraviteljem c. kr. poglavarstva g. Laszic, od kojega očekujemo, da će gorju viest u „Edinosti“ dati izpraviti, ili da će pronaći medju svojima osobljem onu krasnu duhu, kojoj je naš puk „blago“ te ja eksamplarno kazniti. Da vidimo, hoćemo li se prevariti.

Talijanske pokrajine. U carevinskom vječu pozvao se prošloga čedna talijanski zastupnik iz Tirola Ciani na talijanska pokrajine Primorja t. j. Istru, Trst i Goricu. Zastupnik Laginja odgovorio mu odmah prosjedujući proti nazivu talijanske pokrajine, jer takovih neima, posto u tih pokrajinah stanuju ogromna većina Slovena t. j. Hrvata i Slovenaca.

Iz Voloskoga pišu nam 1. t. m. Sada u „eri“ jezikovnih naredaba, dobro bi bilo, da se već jednom obrati pozornost nekoliko nadležnih oblasti i na Volosko. — Ovdje imade još uvijek na pošti pečat sa izključivo talijanskim napisom. Čini se kao da smo u Cozi. — Molimo slavno ravnateljstvo pošta, da tomu zlu doskoči, pa da uvede i kod nas, ako ne izključivo hrvatski, ali bar hrvatsko-talijanski pečat. — Zar zahtjeramo previše? I pri ovom c. kr. kotarskom sudu jest pečat još uvijek talijanski kano u doba mletacke republike. Obručamo se na visoko nadsuđište u Trstu, da izvoli odrediti, da bude u smislu zakona uveden u porabu i hrvatski suđbeni pečat.

Iz Opatije. Neki dan je na portice bila seduta. Tu su bili svi naši Talijani, ali kako se oni zovu Istrjani, keh je Bog v Opatije posadili, a za presidenta bil njim je Carlatin. Svi muče i svi gledaju z otvorenim usti. On u bragošan do kolena, a skalecama kako da gre sjeha gazit, baš pravi frakasepa, najprvo je navil patinane briki, pak onputa počel 'vam je diskutir „nela lingua di dajte Kalgieri“. Oni ga gledaju, sve poslušaju i čuju, a vragu sleda ne razumeju. Ma niš zato, naka govori kako ga volja, magari ako će i kinezit, samo ne po domaću, hrvatski. — Počel njim je on povedat na dugo i široko kako bi lepo poč pozdravit Bar. tulica va Rovinj, i to s-naposlantim vaporem. Skočil je na to Jerudino i zakričal:

Aj-bite bolje storili, da pustite djertiment, i da platite kaznu, va'ken strcu misli „pazinski“ bakuli. Carlatin je na to rekao: Ne bojte se vi niš, mi ćemo još nazad beći prnest i to puno beći, pak ćemo s njim platit kaznu. Drugi moji ljudi, znajte dobro, da kada mi pridemo va Rovinj, da će se dignat staro i mlado, da nas samo malo vidi. Prit te na paladu, pak te gledat na vabor — a nas neta vidat: E, che nova la, da je to? te re Rovinjci. Kade su ti novi Talijani, pače Istrjani, za keh ni još svet znal, kade su ta naša brada po krva i zajike? „Debra si kava sangue“ ćemo mi reć, ako čete nas videt, pridite pod provu. I ljudi kuriozi, vraga neće bit kuriozi, te lepr prit dole i morat te platit, recimo deset soldi za svakega od nas, koga budu oteili videt. I tako će se nabrat lepeh krajoari. A tako si tako, prikntena Jerudino, ma to će bit kako nekakova minezerija. Jašto, jušto, kako menazerija. Dunke budite pripraviti za pod s nami. I Carlatin je šal napravo. Pridite ti on na Slatinu. Borčiteza mu se valje dotal pokloni pak mu reče: „Mi la leverio s'ioj Carlatin“. I drugo ni znal re. Prišla njor je na pomoć mlatošiva. Ehi! ona si „ke la za lunga“. Počela je lepo govorit, da neka oprost Dordulazi, ako ne zna pravo talijanski: „Kola la vol, la se ga paritorio povera in Abbazia, a ter la se komp ze, la se puoto tempo Talijana“. — Pustimo to, rekao je Carlatin, govorimo malo za tu našu jitu. Već sam ih nekoliko namamil, a vi ste pak druge zato? Ona mu je rekla: Bova će pod — a ona sama valja za devet ter bi agantata četiri vačeli ako i ne više. Mačama Augd infalibile, za našu famaje se ne govori; La Pida kul Budina, ako bude traba kacat trinkelino, Marjia Longa za pulenu. Ako bude kaliga, da se mora ttili, smo kaparali Matiča z rogi, ko ste mi vi procurali, zač nismo sigurni ako ćemo moć provistu storit va Lovrans. Prit će neki naši lepši z Voloskega, rukavački i matuljaki Talijani svojego albukaton. Oh! to pak ne, počel se je jedit Carlatin, kara mia, to ne gra. On se okolo vas puja, a mane ni to pravo, la me kapiše. — Mi la ga kapišo, ma dragi moji, valja sveh malo kumtatat, a ne samo vas. A viš ga, dajmo mi sve ča će-? Nego dosta tega, govorimo malo sada kako će to bit? — A lepo je rekao Carlatin, vabor će bit dva noći na more, ča ćeš lepše. Na vapore će bit po noće skuro — draga ti, do sto let ni koži ni mesa. Ja mu mala? Muč, de on bit s njun! Nego preporučit valja svakomu, da zame sobom kiblicu, zač znaš, ako bi bila potreba — va Rovinje ni oneh tanekeh... Još neka svaki zame malo domaćega osta za va facol, zač va Rovinje ni kako va Opatije; tamo valja držat nos va bušte. I tako će lepo save sami novi Talijani pod va Rovinj. — Bit će lepo, dve noći na vapore! A poč te tamo, da zahvalje svomu zastupniku, da ni još, pokle je deputat, aprobrel ni črne ni bele va Beče. — Mi njim pak želimo dobar put, a naka se vrate kad ih budemo mi zvali, nego bi mogli poći s jedunm špendijun i malo do Cozi. — Kada se budu vratili, čevapor peškat više! Viva i perči!

Iz Pule 31. maja 1898. (Prilog ilustraciji odošaja u Primorju). Doznajemo, da je dovršio kazan u ovdješnjem zatvoru neki Eufrasiano Gibin, odsudjen na tri tjedna zatvora, što je već svo po treci put u javnosti vikao „Evoiva l'Italia! Abbasso l'Austria!“ i k tomu vriedjao i carsku obitelj. Neznamo, koji ga je sudac toli blago sudio, ali znamo, da proti tomu talijanskomu podaniku, poriektom iz Udinah, nije izrečen izgon iz ove monarhije — znamo sve to i snebivamo se!

Kad su tračanske novine doniele brojave o razpravi u parlamentu o odnošajima u Primorju, namjestnik Rinaldini se nalazio u Puli i vidjeli smo ga po korsu uz bok prvomu občinskomu prisjedniku Glezera, ljutom našem narodnom protivniku, čitavi brojave „Piccola“ i glasno se smijati.

Neki dan dovršila se razprava pred ovim sudom proti dvojici mladića, tuženih od občinskog redarstva. I tu se dokazato: 1) da jih je redarstvo nevinč (tužilo), 2) da redarstvo ovdje nema važnijeg posla, nego nasrati na svakoga, tko izusti i ciglu besjedu u hrvatskom jeziku, pa ga tada tužiti. — Ima više takovih slučajeva, što će sva doć u svoje vrijeme na vidjelo.

Izopćivanje hrvatskih imena mjestu iz bujskoga suđbenoga kotara piše nam prijatelj 23. p. m. Naši narodni neprijatelji u ovom kotaru hoće pod svaku silu, da nas razparade i potaljanje. Nije-ja dosta, da pišu naša krasna imena i pre-

znamen talijanskim pravopisom; da nam u školah, nredih u crkvi i na obćini silom npriravaju talijanski jezik, već hoće u novijim vrieme, da i naša mjestna imena, čisto hrvatska, ili kako puk ovdje kaže, slovinska, posve potaljanje.

Tako su naše lepo narodno ime sela Kmeti u ovom kotaru u novije vrijeme počeli pisati po talijanski „Metti“ što ništa neznaci i što je očito proti svakomu pravu i proti svakomu zakonu, jer ga službeno nemoguće nijedna oblast pod tim imenom u nijednoj matiji, u nijednom zapisniku, u gruntovnoj knjizi ili u popisnu pučanstva, statistici itd.

Cesarske oblasti nepodizimlju proti tomu izopćivanju mjestnih imena ništa i tako morati čediti nastanu pomutnje i neprilike, kad bude trebalo službeno ili privatno potražiti koji osobu iz novopćenih „Metti“.

U ostalom bude li Talijanom dozvoljeno ovako kriviti i izopćivati naša mjestna imena, latiti čemo se i mi toga malo, pak imena talijanskih mjesta i gradica posve izopćati, te neka nastane još veća smatnja ili konfuzija, kad ju gospoda hoće da imaju. Ni nama neći biti primjere teško stvoriti iz Umaga — Umok, iz Pirana — Tabelari, iz Rovinja — Trebinje itd. itd. Hoće li to javnim oblastim biti pravo?

U tom našem seocu nakanili su naši talijanski listrojni podružnicu zlosretne „Legs“, pomoćju koja žele potaljančiti i one, koji su se dosadki uzprkos svim talijanskim navalam narodno očuvali.

Na našu nesreću tamo sa nalazi svećenik, po rodu i jeziku Slovenac, koji se nebrine nimalo za svoje ovčice, du ih i narodno spasi, već pušća vuku razderaven, da ih narodno kolje i razdira. Nebi li nam se u tom pogledu mogao smilovati prečastni biskupski ordinarijat?!

Otvoreno pismo.

Dragi moj Mateša!

Ja ti nebi ni pisal, no sam si me izazval, kad nam Halubjanom poručuješ va onoj talijanskoj „N. Pravoj Nesreće“, da otvorimo oči; čovek bi mislel, da su tebe odprte kad tamo, kako sam videl i čital, ča si ono neki dan odgovoril našemur Franine i Jurine, tebe su još nebore za sven sega zaprete; ti još ne znaš ni ča si, a odgovaraš sve neš drugo neg te oni pitaju; ja, istinu se teško ovrže. Dragi moji ljudem, ki misite i dolaju kako i ti, treba malo školi, zato i ne zameri, da ti ovo pišem. Još će te prosit, prijia neg pohnem, ako ti i ku grdu rečem, oprost mi, jer si me, da ti istinu rečem, do znaća razjadil. A sada na delo!

Ti, dragi Mateša, ni oni, koji veruju Krstiću i Robertičinu, ne znaju razlikovat Talijana od čoveka našega zujika i naše krvi, to je prva. Pitat ćeš kako to? Čui! Kad su bili zadnji put izbori, rekli ste, da vi čete za Istranu a ne za Hrvata. Kako je to bedasto rečeno, a još bedasteje stvoreno, čuj — pak sudi ti i oni, ki su to učinili. Najpreje ti moram razložit ča si, jer znam, da ti još ni danas ne znaš ča si, a takohve je još čuda po Istri, a najveć na lovransčini, leprinaščini i rukavasićini, vi si govorete, da ste Istrani.

Imel je neki va stale dvoje vrsti blaga, oprost da ti s blagom razlažem, ma češ laglje razumet. Imel je voli i konji, da mi je prostiš. Jedni i drugi su Istrani zač su u Istri izleženi, ma jedni su voli a drugi konji, je tako? Tako ti je i s nami! Talijani i mi smo Istrani, jer smo u Istri rođeni, ma oni su Talijani a ča smo pak mi? Ni to dosta reć Istrani, svaki je Istran, ki se u Istri rodi, i Talijan, i Hrvat, i Nemac, i Madjar i drugi. Ti, ja znam, dragi Mateša, da ne znaš ča si, ni čigov si? Čuj, pak onda odgovori. Kako se zove zajik, kega je govorila tvoja mat, tvój otac, dad i pradjed? Hrvatski, su nas učili, da se zove naš zajik. Sada odgo vori, ako nečeš, da ti se i deca rugaju, kako se zove i ča su oni ljudi, ki hrvatski govora. Tebe je strah reć Hrvati vidim, jer misliš brižan, da češ valje na kokošu plaćat. Zač ni Talijana u Istri strah reć, da je Talijan, ter ni u toj Italiji ne cvatu rožice. Ti češ od straha reć, da si Slovinac. I to je neč. Ma Slovinac je i Čeh, i Rus, i Poljak, i Stovak, i Hrvat, i Srb i, i Gvgorac, to sa sve Slovinac. Kad biš govoril češki, biš bil Čeh, kad ruski, Rus, ma kad govoril hrvatski — ča si onda? Ne budi te strah odgovorit, nečeš zato spast pod Hrvatsku, kako to Krstić uči — ne. Zna on dobro ča smo mi, jer je to pred malo vremena govoril i priznal, nego ča češ, sada mu hita račun gradajija govorit. Ča misliš, da se čovek mora u Hrvatskoj rodit, ako će bit Hrvat, a ako reće, da je Hrvat, da će valje pod Zagreb

bit zapisan. Ma kade ti je glava, prosim te? Ti još ne znaš, a s tobom ni čuda drugoh, ča su već drugi narodi pozabili; svaki na sveta, pak i on črni u Afriki zna ča je, pitaj Golca — pak češ vilet ča će ti ou reć. — Nego Talijani znaju kade našega čoveka pustol tisti, pak un s tem i strase, a nadje se i domaćeh smiljivac ki bi na zdelicu leći prodali i dušu, pak njim pomazu Morda te je pak sram reć, da si Hrvat? Čaj to ime sramotno al nečastno? Nima, moji dragi, na sveta imena, koje je častno i slavno kako naše, kako sunce se lašči med drugimi imeni, ime Hrvat. To su priznali cesari, kraji i papi. Obranili su celu Europu od Turka. A ča se nisu Hrvati častno borili proti Talijanom, Nemcem i Madjarom i tako pomogli spasiť naše cesarstvo. Ter si se moral nejde va Talije i s temi Hrvati skupa proti Talijanom borit. Sam naš premilostivi Cesar stuje i ljubi Hrvata, bil on z Istre, z Hrvatske, Dalmacije al od kuda mu drago.

Pak ča bi tebe morda sram reć, da si Hrvat, kad hrvatski govoriš? Tebe ne gre nikako z glavi, nego da biš pod Hrvatsku. A brižan ti i oni, ki tako misle, ki si još tako zapućeni.

Rekal sam ti preja, da je bilo bedasto rečeno a još bedasteje stvoreno, govorit i glasovat, ne za Hrvata nego za Talijana, sada potle sam ti razložil, mislim, da znaš ča i kako je to. Oni naši ljudi, ki glasuju za Talijana a za njega drže, kako si ti i rukavasić fidejčijari, oni delaju proti samem sebe, proti svojoj starine i svojemuz zajiku, a ne za starinu, kako ste ono govorili kad su bili izbori. Oprostajem ti ono, ča ti je neki dan rekli Franina i Jurina, da bi Talijani teili, da nas ni, ni nas ni naše starini n našera zajika. Znaš ča su ti Talijani delali po Istri s našega ubogega kmeta, dokle ni malo progledal; koliko delaju za nas i naš zajik va bečkem parlamentu, ča dela za nas i našu starinu slavna junta va Poreče, ka hita kade god more naš zajik pod noge, pitaj malo Krstića i Robertičnu ako ni tako. Obecivat te vam Talijani zlata brda, ma veruj mojoj poštenoj besede, ako vam ča store i daju, bit će na vašu škodu. Ovdje kod nas ni Talijani, ako ne našeh izdajic, ki drže za Talijana, ma da bi ih bilo, proklinjal biš njim rod i seme. — Ne samo to, nego već ima u Istri Talijani, ki bi tebi, da ova naša lepa Istru pride pod Italiju. Čital sam neki član, da su ti naši Talijanci pošlali pokojnem talijanskomu kralju velu krunu, na njoj je bilo napisano: „Trieste ed Istria“. Ti znaš ča će to reć, znaš po čen to smrdi? Pak još s njimi držite, izdavate materino mleko i starinu; ki drži sa takovimi Talijani, on je izdajica i svojega premilostivega cesara, kmeta ču ja kako Hrvat, da ostanem veran do zadnje kapi krvi. — Bog živi našega premilostivega cesara Franju Josipa!

Ja sam ti nastojal va ovom pisme razložit ča smo, kako slabo delaju oni, koji drže i glasuju za Talijana, jer s tim sami sebe pod nogami grob kopaju; kako Talijani lažu i varaju i kako ima našeh ljudi, ki njim pomazu. To ti je vidit za Hrvatska, pod ku imamo spast! Ako mi bude kade lazno, ču ti se još javit, zač imam sada čuda posla okolo ruž!

Još neč Mateša! Ča ti se čini, al su svi naši kstavec svećenici, učitelji, profesori, albukati i drugi učeni ljudi tepci zato, jer brane svoju starinu i svoj lepi hrvatski jezik i neče držat s Talijanom svojim neprijateljem, al su Krstić i Robertičina i ki s njimi drže? Prošlih dobro, gledaj za njihova dela, ponasanje i proslot, pak sudi, onda mi odgovori. Svršujem, moleš Boga, da opru slepci oči pak da vidom, ki im je prijatelj a ki neprijatelj. S Bogom!

Halubjan, 27. maja 1897.
Mata Halubjan.

Očitovanje.

Ropotarnica lazi, izvracanja i ocrnjivanja napada me i prijeli denunciranjem na nadležne mi oblasti kao tobožnjem referentu „Franine i Jurine“ te pišu „Kastavski paduharija“. Ja nijesam ni jedno ni drugo, pa ne ču da odgovaram, ne samo radi toga, već i s razloga, što si držim ispod časti odgovarati listu, koji više ne vjeruje ni svećeniku kad misit; listu, koji nabacuje se na svoje neprijatelje čak njihovim tjelesnim manama, a da ne spominjem ostalih blezgovih pisanja.

KASTAV, 1. juna 1897. R. Potvrđujemo ovim rađe i mi, da gosp. R. nije pisao ni nam poslao jedno ni drugo. Međutim savjetujemo prijateljem u onih stranah, da se neobasir nimalo na ono što pišu izdajice i prođane dase. Op. Ured.

Uredništva.

Gosp. I. H. u. L. Iričiće o glavnoj skupštini morali smo izostaviti radi proflitnosti grana; drugi put. Živio!

Uprava.

Gosp. A. M. Kringsa: Košite Vašim čitateljima, da ovaj, koji je narudio list mora ga i platiti milom ili silom; primili smo 1 for. Prijateljski odzivi.

Izjava.

Pošto sam bio službeno pozvan od nekoje gospode talijanskih svećenika u Trst na današnji sastanak, za koj sam mislio, da će biti jedino katoličkog sadržaja; budući da niesen mogao pristati na tajnost, koju se tuj zahtjevalo i uvidiv konačno, da imadu gg. sazivači u svojem programu, koj mi niesen prvo dostavili, i drugih svrha, osim katoličke, to izjavljujem ovim, da sam sa sastanka izstupio i da sa gg. osnivati neimam nikakvog daljnjeg posla.

U TRSTU, dne 2. junija 1897.

Vinko Orlandini

župnik rakotolski.

Učiteljsko društvo „Narodna Prosvjeta“

Poziv.

Pozivlju se p. n. gg. učitelji (učiteljice), podučitelji (podučiteljice), pomoćni učitelji, te članovi jur opstojecih hrvatskih i slovenskih društva Istre k otvorenju učiteljskog društva „Narodna Prosvjeta“, koje će se održavati na dnevni ponedjeljak t. g. o 3 sata poslijepodne u općinskoj dvorani u gradu Pazinu uz slijedeći

DNEVNI RED:

1. Čitanje društvenih pravila.
2. Konstituiranje društva.
3. Izbor mjesta i dana buduće glavne skupštine.
4. Prijedlozi.

PAZIN, dne 31. svibnja 1897.

Privremeni odbor.

Sve strojeve za poljodieljstvo i vinogradarstvo

Cienu iznova snižene
Preše za grozdje, diferencijalni sustav.

Ovaj sustav preša ima najveću čistajuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.

Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke protiv peronospori, Vermorelov sustav;

ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najjeftinije; automatične štrcaljke: mastilnice sa spravom za mliti jagode, preše za seno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu

Ig. Heller, Beč

II/2 Praterstrasse 49.

Cienike i sviadočbe gratis!

Traže se zastupnici! Čuvati se kontrafrakcija!

Liekarna Dragutina Accurti-a na Rieci

Corsia Deak

odlikovana zlatnom kolajnom na hygieničkoj izložbi u Beču godine 1894.

preporučuje štovanom občinstvu slijedeće liekove:

Željezovito Kinovno vino (Vino Chino ferrato) ovaj liek upotrebljava se veoma uspješno u svih bolestih, kojima je povod norajana krv, kao u bljedobolji, kod gljivah (Scrofalozij), uzro u kostih (rachitiz), kod odraslih, kod anemih, mličnih djetinjaka i kod slabo djece, djeluje veoma dobro za oporavu poslije slabosti, kod nestajice krvi, neprobnosti i u obće za pojašćenje i okriepljenje tijela. — I caklenka sa naputkom stoji 1 forint.

Sak od Salsapariglia — Honduras (Estratto Salsapariglia) za čišćenje krvi, osobito u proljeće dobro je ustima najbolje liekovo sredstvo, protiv kostobolji, poganoci i slogam, u sredstvo protiv svakim poslijedica venetičkih bolesti, protiv kostobolji, poganoci i slogam, u obće za sve bolesti, koje su prouzrokovane od pokvarene i nečiste krvi. I caklenka naputkom stoji 80 novč. i tri caklenke jesu dostatno za čitavu proljetnu kuru to stoji 2 for.

Najfinije ulje od bakalara (olio di fegato di Merluzza) obće poznato, i izvrsnim pripisano sredstvo za elaba i škrofalomu djece.

I boca 1 forint. Sredstvo protiv kurjih očima (Essenza per i calli) odstranjuje sjegurno kurja oka i brada. Sredstvo protiv kašlja i promuklosti grla. Izvrsno sredstvo protiv kašlja i bronhijalomu kataru.

Slašćice protiv kašlja i promuklosti grla. Izvrsno sredstvo protiv kašlja i bronhijalomu kataru. I zlatni sve tu i inozemne špeciialitete, kozmetična sredstva medicinskih sapuna, svakojakih kirurških aprava, mineralnih vodah, to obavija točno sve naručbe bezodvlačno uz poštansko poureće.

Pravo brnske suknene tvari

Jedan coupon (for. 3-10 iz dobro) parve
3-10 m. dug, do- 4-10 iz dobro) gviđe
statan za muž- 4-50 iz dobro) vigne
ko odjele stoji 6- iz bolje
samo 7-75 iz šne
9- iz najfinije
10-60 iz još finije

Jedan coupon za orno salonsko odjele for. 10. Tvari za goranje kapute, Boden, Peruviense, Dookings. Tvari za državne i željezničke odjele, najfinije Kemmgarne i Chevate itd. razaslije uz tvorničke cienne kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skidajte tvor- Kiesel-Amhof u Brnu
ni obog suknja

Uzorel badava i franco. Pošiljka vjerno uzorku. Pozor! P. n. občinstvo upozoruje sa osobito na to, da stoji tvari mnogo manje, ako se ih izravno narudi nego ih one, koje se posredovanjem trgovaca narudi. Tvoja Kiesel-Amhof u Brnu razaslije svo tvari na prave tvorničke cienne bez odbitka, što ga daju krojačem, koji škodi silno privatnim strankam.

odgovorni urednik i izdavačel Mate Mandić

Zidni kolelar za god. 1897.
Tiskara Delone, Trg velika viješnica u Trstu br. 2
pripravila je za god. 1897. zidni kolelar, te ga prodaju po 20 nk komand.
poslom 25 novč. komand.

Ljekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.

trputičev sok.
Fresnoća kao najbolje sredstvo protiv kašlja, promuklosti, hrapavosti, preobolji i plućnomu kataru svjedi izvrsno djelujući:
Ciena, bočel 75 novč.
Uz taj iz svježeg bijla, priredjen sok preporučam moji trputičev sok.

Gorski čaj protiv kašlja,
koji zamno pospješuje djelovanje istoga
Ciena ometn 33 novč.

Sok protiv kašlja za dječac.
Djeluje izvrsno kod djece kod prehlade, kašlja, hrapave i plućnih bolestih. Ciena bočel 50 novč.

Mazilo protiv kostobolji
Mazilo protiv kostobolji kod tiganja, reumatizma, isušina, bolih u zglobovima, kukovima, te kod svih podkožnih bolostih, koje su, stajaju uzle prehlade i mrazobolsti.
Ciena bočel sa naputkom 75 novč.

Ljekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.

Tiskara Delone u Trstu

FILIJALKA
C. KR. PRIV. AVSTR. KREDITNOGA ZAVODA
za trgovino i obrt u Trstu.
Novci za vplaćila.
V vrede, papirjih sa 4-dnevni odkas 2% 8- 2% 30- 3%
V naplaćenih sa 80-dnevni odkas 2% 3- 2% 6- 2%
Za pisma, katera se moraju isplaćati v sodajnih bankovnih avstr. zali, stopljio nove obrestne takso v krapet sa danom 5. febrara, 8. febrara in odnosno 3. marča t. l. po dotičnih objahar.
Okrožni odjel.
V vrede, papirjih 2%, na vako svoto. V naplaćenih brez obrest.
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Bako kakor za Zagreb, Arad, Bieleit, Gablonz, Građer, Sibinj, Inocent, Oelovec, Ljubljana, Lina, Olomouc, Reichenberg, Saas in Solnograd, — b r o s tročkov
Kupnja in prodaja
vrednosti, divje, kakor tudi vnovdženo kupovno protiv čablika 1% provizije. skase vseh vrst pod najumostnejšimi pogoji.
Predujmi.
sa jambeva listina pogoji po dogovoru. Kredit na danu u Londonu Parizu, Boro- lina ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.
Vložki v pohranu.
Dopromajmo se v pohranu vrednostni papirji, sila ali svotni donar, Inozemski bankovi itd. — po pogodbi.
Naša blagovna isplaćuje nakaznice narodne banke Italijanko v Italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Trst, 2. febrara 1896.

Dobro poznate i objavljenе
štrcaljke
inžinira Živica
dobivaju se još uvijek uz obične nizke cienne
na skladištu tvrđke
ŽIVIC i drug.
(Schvitz Comp.)
ulica Zonta br. 5.
TRST
Tko želi, pošalje mu se cijenik.

Gosp.
Gabrijel Piccoli
Ljekarnik
u Ljubljani
Molim Vas pošaljite mi 30 bočica Vaše čudotvorne želudačne tinkture, koju se doista može nazvati „božjom rukom“.
S. P. Flegar
župnik
Zminj — Istra.
Otkada se je počela moja supruza lječiti Vašom želudačnom tinkturom, poboljšalo se je njezino stanje u toliko, da se čini kao da je pomlađena.
Francesco Patelli
Ljekarničar
Višnada — Istra.
Želudačnu tinkturu Piccoli-a razprodaje se u ljekarnah po 15 novč. bočica.

Svećar J. Kopač Solkanska cesta broj 9.
preporuča velečastnomu svećenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu prave
pčelno-vošćene svieće
kilogram po for. 2.45
Da su ove svieće, koje nose protokolirani tvornički znak, nepokvarene, jamčim sa svotom od 1000 kruna.
Svieće slabije vrsti za pogrebe i postoranu razsvietu crkava dobivaju se po vrlo niskoj cieni.
Prodajem takodjer tamjan za crkve
Lacrima najfiniji . . . . . kigr. po for. 1.20
obični . . . . . 1.—
Granis . . . . . —.60
Robu šalje na sve strane austro-ugarske monarhije prosto od poštarine.

Opunovlašćena Agencija za putovanja u tu - i inozemstvo
KARLA PIRELLI-a
dozvoljena odlukom namjestništva br. 6996/3
Via Arsenale 2 — TRST — Via Arsenale 2
Izdaje vozne karte za željezničke postaje i parobrode za tu - i inozemstvo.
Poduzimlje izletne vlakove i posebne vlakove, izlete parobrodi i skupna putovanja.
Odašilje putnu prtljagu i trgovačku robu brzimi putevi i u sve krajeve.
Za cieniu neboji se natjecanja.

Ljekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg broj 20.
Tiskara Delone u Trstu